



MESARSKI LIST

Stručni list za mesarski, kobasičarski i srodní zanat

Izlazi mjesечно.

Uredništvo i uprava p. Št. Vid nad Ljubljano. Telefon št. 22-89.

Oglaši po cjeniku.

Pretplata za čitavu 1932. godinu 30 Dinara.

Mesarji, pozor!

Vse mesarje in prekajevlce v Dravski banovini vljudno opozarjam, da mesorezni noži od št. 5—32, kakor tudi plošče istih števil, katere prodaja in nosi za prodajo na malo seboj za neko tvrdko meni nepoznani potnik in iste prodaja sicer po nizki ceni, na katerih se nahaja znak RGDB, tako da so razni mesarji minenja, da so ti noži znanne marke RGD, da temu ni tako. Ti noži so sicer bili dospeli iz inozemstva za mojo tvrdko, na carinarnici pa sem ugotovil, da roba ne odgovarja, zato smo tudi prejem te pošiljke odklonili in je te nože in plošče kupila neka tvrdka na javni dražbi, ki se je vršila v carinskem magacincu in so se tako ti noži in plošče pojavile na trgu brez naše iniciativ.

Ker so se mnogim mesarjem ti noži že po prvem poizkusu polomili, so se nekateri obrnili na mene, da bi jaz te zlomljene nože brezplačno zamenjal, kar pa naravno nisem dolžan storiti, ker se ti noži pač ne prodajajo za mojo tvrdko, niti bi jaz tako slabe nože in plošče sploh kedaj vodil na zalogi. Zato svetujem vsem mesarjem, naj se obrnejo na ono osebo, katera je njim ta rezila prodala, mogoče da bo dotični to brezplačno storil. Moja tvrdka daje vedno vsakemu mesarju za vsak nož ali ploščo, katera je bila pri meni kupljena, polno garancijo, in zamenjamo v slučaju kvara, brezplačno vsako rezilo z novim.

Noži se razlikujejo zlasti po brušenju, ker so moji popolnoma ostri, dokler so ti vlti noži le deloma izpodbrušeni in imajo na ostrini cca 2 mm nabrušene ploskve. Končno pripominjam še to, da se za vltite nože sploh ne more garantirati, da se ne bi zlomili.

Kdor želi tudi v bodoče take nože, kot sem jih do sedaj dobavil, mora paziti na znamko RGD, torej, da imajo naši samo tri črke, ker le ti so kovani in mojega izvora, za katere dajem polno garancijo.

Vsem mojim p. n. strankam vljudno sporočam, da izdelujem reme, razne kljuke, žage za kosti itd. iz najnovejše kovine, katera ostane vedno svetla, nikoli ne oksidira ali počrni, temveč ostane vedno lepo svetla in čista. Take reme, ki so izdelane od tega nerjavečega

materijala, nadkriljujejo vse do danes poznane reme in so vrhu tega razmeroma zelo poceni. O kvaliteti teh rem se lahko prepričate pri sledečih mesarjih in tvrdkah:

Franc Slamič, Ljubljana; Ivan Javornik, Ljubljana; Rabus & Sin, Zagreb; Franc Rezar, Ljubljana; Ivan Keber, Ljubljana-Udmat; Ciril Bajželi, Jesenice; Andrej Frelih, Brezje; Marija Krek, Škofja Loka; Sava Marković, Smederevo; Gabriel Zdravje, Kočevje; Alojzij Mrežar, Št. Vid nad Ljubljano; Ivan Golob, Trbovlje; J. Zemljic, Beltinci; Miha Šraj, Radomlje; Josip Butina, Srp. Moravice; »Jugotehna«, družba z o. z., Ljubljana itd.

Vsekakdo od navedenih mojih strank, Vam lahko dám iz lastne preizkušnje najboljše informacije in bo moral priznati, da so take reme najboljše in najtrpežnejše.

Obenem Vam sporočam, da sem že pred meseci začel tudi izdelovati mesarske brzotehnice vseh vrst in iste izdelujem po zelo nizkih cenah.

Imam stalno na zalogi vse vrste mesorezni strojev, kakor tudi splošno mesarsko orodje in ostale potrebščine po najnižjih dnevnih cenah. Imam tudi specijalno delavnico za brušenje nožev in plošč, kakor tudi za popravilo vseh mesarskih strojev.

Rudolf Grudnik

Izdelovatelj mesarskih potrebščin
Ljubljana-Dravlje 103.

Ker letos na ljubljanskem Veleselju ne bom sodeloval, prosim vse one, ki me bodo osebno posetili, da se poslužujejo tramvaja in da izstopijo pri postaji Dravlje, od koder je cca 500 m do mojega podjetja.

Nož pa, ki imajo RGDB, niso mojega izvora, kakor tudi ne ona rezila, ki ne bi imela mojih znakov RGD, ali pa sploh nobenega znaka. Vsi taki noži torej niso moji, nož ni kovan in nikakor ne odgovarja potrebam naših mesarjev.

Prosim torej, da vsi mesarji, ki so moji odjemalci, na gornje opozorilo strogoo pozivjo, da ne bi imeli nepotrebne škode.

Rudolf Grudnik
Izdelovatelj mesarskih potrebščin
Ljubljana-Dravlje 103.

Nekaj praktičnih nasvetov glede na zakon o pobijanju draginje

Ker prihajajo naši obrtniki in trgovci ponovno pri izvrševanju svojega poklica v navzkrižje z določili zakona o pobijanju draginje živilenskih potrebščin in brezvestne spekulacije, se nam zdi potrebno, da ob tej priliki navedemo glavna določila tega zakona ter tako odvrnemo prizadete kroge od neprilik, ki se često pripete baš vsled nepoznajanja zakona.

Zakon je bil razglašen v »Službenih Novinah«, izdanih dne 7. januarja 1922 in je torej v naši državi v veljavi že dolnih 10 let.

Ni dvoma, da je bil zakon o pobijanju draginje potreba povojnih razmer, da se pobijajo zlorabe pomanjkanja živilenskih potrebščin in je imel tedaj po namenu in vsebini značaj začasnega zakona, dokler se gospodarske razmere bistveno ne izpremeni.

Danes so se prilike pač znatno izpremenile, o pomanjkanju živil in drugih živilenskih potrebščin skoraj ne more biti več govora, nasprotno je vsled obilice blaga vsake vrste nastala velika konkurenca med trgovci, vsled česar so tudi predpisi zakona o pobijanju po večini izgubili svoj pravi pomen.

pridelovalci, ki prinašajo svoje pridelke na trg.

Kdor ne označi cene živilenskih potrebščin ali jih neče izobesiti na vidnem kraju, se kaznuje sodno z zaporedom do 3 mesecev in v denarju do 10.000 dinarjev.

Za vse živilenske potrebščine je prodajalcem tudi prepovedano zahtevati višjo ceno, nego je ona, ki zajamec običajni in dovoljeni trgovski čisti dobitek, ki ne sme biti nikoli večji od 25 %.

Istotako je prepovedano obrtnikom zahtevati pretirane cene za izvršena obrtna dela. V teh primerih se smatra za pretirane cene one, ki so višje od pristojnega zasluga dotičnega obrtnika glede na draginjo v kraju, kjer posluje in na dejanske režiske stroške nujovega obra.

Prekrški zoper ta določila se kaznujejo z zaporedom do 3 mesecev in v denarju do 10.000 Din.

Vажno je tudi, da jamči lastnik podjetja za kazni, na katere se obsodi, za stopnik ali uslužbenec zaradi kaznivih dejanj v tem zakonu solidarno z obsojencem.

Pravomočne sodbe se morajo objaviti v uradnih listih ob stroških obsojenčevih.

Opozoriti bi bilo le še na dejstvo, da je tvarina zakona o pobijanju draginje deloma vzeta v novi kazenski zakon in sicer v § 382, ki določa: kdor si dám izplačati v primerih, kjer je določilo cene izvestne stvari ali odškodnino za izvestne posle oblastvo, ali zahteva več, kot je odrejeno, se kaznuje v denarju do 10.000 Din.

To so one najvažnejše določbe, na katere smo hoteli opozoriti in smatrano, da bodo te vrstice lahko marsikoga odvrije od kazenskih posledic vsled neizvrševanja označenih zakonskih predpisov.

Mesarji in prekajevlci

Pri upravi »Mesarskega lista« dobite najmodernejšo strokovno knjigo, namenjeno mesarjem in prekajevlcem. Knjiga je bogato opremljena in vsebuje mnogo odličnih receptov, ki so prikrajeni za naše razmere. Ker je ta knjiga prva te vrste v naši državi, pričakujemo, da bo isto vsakdo nabavil. Spisana je v srbohrvaškem jeziku, z mnogimi ilustracijami in je cena knjige v platno vezana Din 160.—, v mehki vezavi pa Din 120.—.

Uprava »Mesarskega lista«.

Slučaj „patvorenja“ hrenovki u Osijeku

»Jugosl. Lloyd« doneo je sledeču vest: »U poslednje vreme opazilo se, da neki osječki mesari patvore hrenovke i safalade. Policija je povela izvide i ustanovila nekoliko slučajeva patvorenja. Krivci će biti strogo kažnjeni novčanim kaznama.«

Mi smo se odmah obratili na mero davno mesto, moleči za objašnjenje po ovoj stvari, jer je nama ova vest odmah izgledala vrlo čudovata, ma da smo mogli naslučivati, što vlasti smatraju za »patvorenje« hrenovke.

Slučaj tih »patvorenih« hrenovki vrlo je jasan, a postupak policije odn. zdravstvene komisije svakako pogrešan, jer se od strane nadležne zdravstvene komisije bilo ustanovilo, da su kobasicice »patvorenje« i to zbog toga, što su kobasicari u Osijeku upotrebljavali kod proizvodnje hrenovki i safalade nešto krumpirovog brašna, pa zbog toga odmah zaključili, da se u tom slučaju radi o »patvorenju«. Ali, svakome kobasicaru, pa i onima, koji imaju barem malo pojma o proizvodnji hrenovki i safalada, odmah je jasno, da upotreba krumpirovog brašna nije nikakovo »patvorenje«, več prostota potreba, jer se to brašno mora upotrebljavati, ako se hoče imati dobre hrenovke, jer to brašno omogučava, da ostane meso u hrenovkama kompaktno (zajedno), ako bi bio prat ukočen. Nužna je potreba kod hrenovki i safalada, da je meso zajedno, da se drži skupa, jer inače ne bi nitko mogao hrenovke prelomiti onako lepo, kako se to postizava samo sa krumpirovim brašnom.

Zbog toga ovde ne može biti ni govor o kakovom »patvorenju«. Kao što se ne može govoriti o »patvorenju« kod kobasicice, gde treba dodati soli, biber, paprike, isjota itd., tako isto smešno bi bilo tvrditi, da su hrenovke, kod kogih se upotrebljava krumpirovo brašno, potvorenje. Vrh toga treba svi nadležni da znaju, da je krumpirovo brašno za 100% skuplje no svako meso, koje se upotrebljava za proizvodnju hrenovki i safalada. Pa ako mesari več moraju upotrebljavati krumpirovo brašno, koje je skuplje čak i od najboljeg mesa, onda je jasno, da se ovde ne radi o »patvorenju«, več samo o nekom dodatku, koji je neophodno potreban, ako se hoče

izraditi dobre, kompaktne hrenovke i safalade. Uzgred rečeno, taj dodatak krumpirovog brašna tako je minimalan, da skoro ne vredi o tome ni govoriti. Dovoljno je kada navodimo, da dolazi na 50 kg prata, cca. ½ kg krumpirovog brašna.

Pouzdano možemo tvrditi, da se krumpirovo brašno kao dodatak i sredstvo, da meso stegne i drži u kobasicama skupa, upotrebljava skoro od svih naših kobasicara u državi, a do danas još ni jedan zbog toga nije bio pozvat na odgovor, a još manje, da bi zbog toga bio možda i kažnjavan, što se sada misli učiniti našim vrednim, i po svojoj odličnoj stručnoj spremi poznatim mesarskim i kobasicarskim obrtnicima u Osijeku.

Neka nama bude dozvoljeno na ovome mestu spomenuti, da se krumpirovo brašno upotrebljava sa znanjem vlasti skoro u svima naprednim državama, a primera radi poglavito u Njemačkoj i Austriji, gde je stručna spremi mesara i kobasicara svakako na zavidnoj visini, a kontrola zanata od strane zdravstvenih vlasti vrlo stroga. Pa kad je to svugde dozvoljeno, onda je dovoljan dokaz, da je upotrebljavanje izvesnog postotka krumpirovog brašna kod proizvodnje hrenovki i safalada dozvoljeno i potrebno, da bi mogli proizvodi biti valjani i onako, kako se to od naših kobasicara traži. Čuvena njemačka receptna knjiga Kocha, ne samo što upotrebljavanje krumpirovog brašna preporučuje, več nalazi, da je isto za proizvodnju hrenovki i safalade svakako potrebno, jer je bez upotrebe brašna hrenovka za prodaju neupotrebljiva.

Uvjereni smo, da će postupak protiv kobasicara u Osijeku, u koliko več nije, svakako biti ukinut, jer osječki mesari nisu radili ništa drugo, no svih ostalih kobasicari, t. j. dodali su malo krumpirovog brašna, jer su bili tako naučeni još kao šegrti, a poznato je i njima, da se na celom svetu hrenovke rade onako, kako iste izradjuju naši odlični kobasicari i mesari u Osijeku.

Širite „MESARSKI LIST“!

Za pojeftinjenje mesa u Sarajevu

U Sarajevu je 7. o. m. otvorena mesnica gradske općine u tržnici, u kojoj se prodaje govedjina po 6 dinara kilogram. Navala pred mesnicom bila je tolika, da je nekoliko redara moralno držati red. Otvorena biće i druga mesnica gradske općine u »Marijinom dvoru«, koja će takodjer prodavati meso ovako jeftino.«

Ovaku noticu čitali smo u poslednje vreme skoro u svima novinama. Neupućeni mogli bi razumeti, kao da gradska općina u Sarajevu prodaje mušterijama samo prima govedje meso za Din 6.— po kg. Ali, ako stvar malo bolje pogledamo, doćićemo do zaključka, da je danas nemoguće prodavati isključivo samo prima govedje meso po Din 6.— Situacija na tržištu stokom u Sarajevu prošlog sajma bila je za goveda slična:

Goveda I. vrste priječka 5—6.50, domaća 4—5, goveda II. vrste 3—4, goveda III. vrste 3—3.

Vidimo dakle, da je cena kg žive vase govedjeg mesa i to za priječka 5 do 6.50, domaća 4—5 dinara, a gradska općina prodaje meso po Din 6.— Ako ona blago nabavlja po Din 3—4, onda je za nju moguće da prodaje po gornjoj ceni govedjinu, jer općina svakako da imade za 90% manje troškova kod blaga, kao mesari, a vrhu toga su režijski troškovi skoro nikakvi. Zato je razumljivo, da može općina nuditi meso mnogo jeftinije kao mesari.

Ali, mi pitamo, kakav rezultat će općina time postići?! U redu bi bilo, kad bi i sarajevska općina radila onako, kako su skoro sve općine radile ove zime u Njemačkoj. Tamo je svaka općina imala svoju mesnicu i prodavala je mesu za 40—50% jeftinije no mesari, ali samo siromasima, koji su prethodno dobili bonove za meso u opštini i tek na osnovu tih bonova moglo se kupiti jeftinije meso. Mi smo uvjereni, da postupak gradske opštine u Sarajevu mnogo šodi mesarskom i kobasičarskom zanatu u onim krajevinama, jer će mušterije

biti uvjereni i tražiti, da treba i mesari da prodaju meso po onako niskoj ceni, kao što to radi općina. Mušterije naravno neznaaju, kakvi su režijski troškovi mesara, pa misle, da treba meso prodavati po Din 6.— ako je cena žive vase Din 5—5.60, pa da još mesar uvijek zaraduje po kg 0.50—1 Din. Laik u struci i ne računa, da mora mesar utrobu baciti, koja vaga uvijek kod većih goveda više desetina kila. A gde su režijski troškovi, izdatci za strojeve, alat, plate nameštenika, kirija za lokale, porezi, opštinske pristojbe, visoke klobničke takse itd? Sve to se mora kod kalkuliranja prodajne cene mesa uračunati i uzeti u obzir.

Mi nemamo, kako rekonsmo, ništa protiv toga, da općina prodaje meso jeftinije no mesari, jer je to u mogućnosti učiniti, ali opravdano možemo tražiti u ime naših mesara, da se općina sa ovom prodajom mesa ograniči tako, da prodaje meso na bonove samo siromasima. Zar je pravedno, da dobije trgovac, koji radi sa ogromnom zaradom meso po Din 6.—, dok on cene artiklima u svojoj radnji nikako ne snizuje?

Općina naravno nema ni izdaleka onih režijskih troškova, koje imade svaki mesar i kobasičar. Isto onako mogla bi n. pr. općina otvoriti gostionu i prodavati vino litar po Din 4.—, dok je cena istog vina u gostionu, koje drže obrtnici, Din 14—20.—. Mi smo znatiželjni, kakav bi stav zauzeli u tome slučaju gostionici!

Općina traži od mesara i kobasičara, da plaća redovito porez i opštinske dažbine. Zato mesarski i kobasičarski zanatlija sa punom pravom očekuje, da ga općina u izvršivanju zanata potpomaže, a nikako da mu pravi smetnje, jer je danas mesar znizio cene mesu i mesnim proizvodima ovako već na minimum, a o tome se staraju vrhu toga još i odbori za suzbijanje skupoće, koji svugde postoje.

raduju malene svote, stalo im je, da budu podmireni i podmirivani brzo i točno kao i pre. Sve od vremena, otkako je clearing uveden, to nije bilo moguće postići. Blizu 70 milijuna dinara položeno je na račun naših izvoznika kod Austrijske narodne banke, dok su naši uvoznici austrijske robe uplatili tek oko 6 milijuna dinara. Velike gotovine našeg novca imobilizirane su u Austriji. Iako je ravnoteža između naše i austrijske vanjske trgovine uvjet bila podvrgnuta teškim promenama, ipak naši uvoznici austrijske robe slabo podniraju svoje obaveze. S jedne strane što gdekoj mogu ili računaju na lakšu dobavu jeftinijih shillinga te vrše svoje obraćune drugim putem a s druga strane, što je naš uvoz iz Austrije većinom kreditiran, to jest, sastoji se od robe, koja se daje na kredit pa naši uvoznici imaju vremena da podmiruju svoje obaveze. Tečaj shillinga opet, kako misle neki, nije

osiguran po dosadanju razmeri i partetu pa neki odlazu svoja plaćanja kasnije, računajući na baissu shillinga. Govorenje je o nastajanju Austrije, da što više svojih potreba podmiri vlastitom proizvodnjom blaga i svinja i o opasnostima, koje iz toga proizlaze za naš izvoz. Konferencija je uvela, da treba što pre realizirati mogućnost izvoza našeg blaga i svinja i u druge zemlje. Zatraženo je, da se što pre sklopi sa Francuskom veterinarska konvencija, kako bi naš izvoz blaga i svinja mogao krenuti i prema toj velikoj zemlji potrošnici. Pale su tužbe na rad odbora za podelu kontingenta blaga u Beogradu i radi toga demisnije je jedan član toga odbora. Taj je naveo, da neke firme, koje su ranije svakoga tjedna izvažale nekoliko vagona blaga, dobivaju sada dozvake za izvoz od nekoliko komada.

Mesarske vesti

IZVOZ TOVLJENIH SVINJA IZ VOJVODINE.

Tokom mjeseca marta bio je izvoz masnih svinja iz Vojvodine, kako javlja »Obzorov« dopisnik iz Novog Sada, obzirom na devizne propise i dozvoljene kontingente relativno dobar po količini i ceni. Nedeljno izvoženo je najmanje 50, a najviše 59 vagona svinja u Beć; dale je po 25 i 26 vagona u Prag, a isto toliko via Postumia u Italiju. Naši izvoznici plačali su za prima robu u toku marta 5½ do 6.25 dinara kg žive vase, a unovčili postavno Beć po 1.28 do 1.40 šilinga; postavno Prag po 6.25 do 7 Kč. Zaklane svinje namenjene Italiji producenti su primali stalno po 6.50 dinara iz njihovog dvorišta. Osim toga kretalo je nedeljno po 150 komada volova na bečko tržište; bikovi nisu išli, jer kontingencom nisu predviđeni. Za dobre volove odobravalo se proizvodjačima 4 Din za kg žive vase, a i 4½ Din, što je bilo redje. U poslednje vreme nastao je u izvozu rogate stoke zastoj, koji će trajati još neko vreme, jer su se u nekim krajevima pojatile zarazne bolesti (stočne). U oba navedena artikla postoji u Vojvodini momentana hiperprodukcija, jer se računalo sa izvozom u prošlim godinama od najmanje 150 vagona svinja i oko 600 komada rogatih stoke na tijedan.

TAJNA FABRIKA KONJSKE SALAME U SUBOTICI.

Subotica, 22. aprila. — Danas je subotička policija otkrila tajnu fabriku, u kojoj su se izrađivale kobasice i salame od konjskog mesa. Fabrika se nalazi u Šabačkoj ulici br. 36.

Policija je bila obaveštena, da se cela ova ulica prošle zime snabdevala konjskim mesom. Kako policija o tome do tada ništa nije znala, odmah su policijski organi izasli na lice mesta i stigli baš u momentu, kada je »fabrikant« Janoš Mikuška htio da zakolje jednog konja. U njegovoj radionici policajci su zatekli veliku nečistoću. Mikuška je priznao da je bez dozvole vlasti stalno klapio konje i da je njihovo meso po vrlo niskoj ceni prodavao siromašnom narodu. Konje je kupovao po 80 do 100 dinara komad.

Pošto postoji opravdana sumnja, da su to bili bolesni i poluerkrnuti konji, sada se vodi istraga da bi se utvrdilo, da li je koj gradjanin oboleo od toga mesa. Mikuška je nedeljno klapio 2—3 konja i kod njega je nadjen ceo magacin konjske salame, što je odmah zaplenjeno. Postupak protiv njega je u toku.

OLAKŠAVANJE KOD IZVOZA STOKE U BEĆ.

Uporedno sa pregovorima o clearingu vodjeni su u Beću pregovori o izvozu stoke. Utvrđen je novi kontingenat, čiji će se detalji naknadno odrediti. Isto tako rešeno je pitanje naplate provizija od strane austrijskih komisionara, na uvoz na našu stoku. U buduće će svi komisionarski računi biti jednaki i tim će se smanjiti režijski troškovi za 1.50—2 posto od brutto vrednosti i postići će se uštednja za našu privredu od 70 do 80 hiljadu dinara nedeljno. Ova povoljna činjenica imaće uticaj i na tržišne cene kod nas, i biće otklonjena ružna pojava samovoljnog zaračunavanja provizije od bečkih komisionira. Cene svinja na bečkom tržištu popravile su se za 10—20 groša, ili preko jednog dinara po kilogramu. Naročito je skočila cena jugoslavenskim svinjama.

STRASNA SKUPOČA STOČNE HRANE.

Najveća nestaćica sena osetila se u Bosni. U Sarajevu je plaćano 100 kg sena po 150 dinara a u Travniku seljaci su plaćali

da prehrane ove kg 1.25 do 1.75. Sabirala se je svaka slamka kao punovredni dragocjeni predmet. U Zagrebu prodaje se vagon sena po 12.000 dinara a na malo prodaju kg veletrgovci 1.25—1.35. U Slavoniji su radi poplave neobično porasle cene, pa se već tamo prodaje po 1.20 do 1.50 kg.

VELIKI PAD CENA STOKE U BUDIMPEŠTI.

Usled potpunog zastoja u Mađarskom izvozu stoke i mesa, došlo je do katastrofalne situacije na peštanskom tržištu. U meseču novembra prošle godine započeti pad cena mesa dostigao je sada najniže stanje, pa su cene, koje sada notiraju, jedva 25 posto ranije starog nivoa cene. Na tednom sajmu pale su cene stoke na veliko na 30 do 40 filira po kg, dok su prima telići notirali samo 50 filira. Ne manje katastrofalna situacija zabeležena je i na tržištu topljenim svinjama. U Budimpešti ima na skladištima oko 200 vagona masti, a da nema ni najmanje izgleda za njihovu prodaju. Cena tovljenih svinja pala je od 1.80 na 80 filira po kg. Interesantno je, da cene u detalju nisu u istom razmeru i u istom tempu pale kao cene na veliko.

RUSIJA HOĆE EVROPSKO GOSPODARSTVO DA OMETA I SA PONUDAMA JEFTEVNIH MESNATE ROBE.

Ruskoj vlasti, kojoj je na čelu Stalin i Molotov, čini se još nije dovoljno, da izvaja žito, drvo, usne itd. po mnogo jeftinijim cenama, kao što su to u Rusiji same, u Evropu. Baš sada dozajemo da hoće Rusija u okviru pčatljike sagraditi čitav niz modernih klanica, fabrika za konzervaciju i suhomesnatu robu, da od tamo preplavi čitavu Evropu sa jeftinim mesom i suhomesnatom robom.

U samoj Rusiji je velika oskudica mesa i to takodje kod onih, koji su u stanju, da plate zahtevane visoke cene.

SOVJETI OTVORILI NAJVEĆU FABRIKU KONZERVIRANOG MESA.

Prema vestima »New-York Timesa« u Stanciju Krimskoj otvorena je prošle godine najveća fabrika konzervi na svetu sa tehničkom pomoći američkih stručnjaka. Godišnji kapacitet ove fabrike iznosi 100 milijuna kutija konzervi povrća i mesa. Fabrika se nalazi u bogatoj oblasti severno od Kavkaza i već je pred nekoliko dana otvorena u inozemstvo, a naročito u Englesku 150.000 kutija konzerviranog povrća i mesa. Za sada je u ovoj fabrići zaposleno preko 1000 radnika.

Niske cene stoki u Sremu. Na zadnjem sajmu stoke u Otoku video se, kako su niske cene domaćom blagu. Prašići od 2—3 milijanu su Din 100 po paru. Krmace velike Din 600—800 po paru. Jedan seljak iz Sotina prodao je dvije oprasite krmace sa 10 malih prasaca za 550 Dinara. Istina, krmace su bile prvaškinje i dosta slabe, ali ih je ipak dao jeftino.

Opadanje uvoza svinja i masti u Čehoslovačku. Uvoz svinja u Čehoslovačku u februaru o. g. napravio uvozu u januaru o. g. podbacio je za 27.844 komada. U 1931. god. uvezeno je ukupno 5608 svinja, napravljeno 7542 komada u 1930. godini, što pretstavlja popuštanje od 28 posto. Iz Jugoslavije je uvezeno u februaru o. g. 2446 komada napravljeno 3595 komada u februaru 1930. godine. Uvoz masti je takodje popustio za preko 50 posto napravu ranije godine. U februaru o. g. uvezeno je masti 8245 kvintala napravljeno 19.500 kvintala u februaru 1931. god.

Inostrana stoka potisnuta s bečkog tržišta. »Neue Freie Presse« donosi veoma karakterističnu vest, da je prošle nedelje na bečkom tržištu stokom u St. Marcu bilo od sveukupnog dogona stok 87.8 posto domaće austrijske provenijencije. Iz Čehoslovačke uopće nije dopremljena stoka na bečko tržište, dok je iz Jugoslavije, Madžarske i Rumunjske ukupno dopremljeno samo 248 komada prema 1783 komada iz tuzemstva. Interesantno je, da je od domaće dognane stoke bilo oko 1000 komada topljene stoke. Ovo pokazuje nastojanje merodavnih austrijskih krugova, da posve potisnu inostranu stoku s bečkog tržišta.

PUTSTVA ZA PODNOŠENJE MOLBI ZA OTPIS DUGOVANIH POREZA.

Odeljenje poreza Ministarstva finansija saopštilo je poresku objavu za podnošenje molbi za rashodovanje, otpis dugovanih poreza čiji rok ističe 26. juna 1932. godine, količina glasi:

Poreska objava.

Uputstvo za podnošenje molbi za rashodovanje-otpis dugovanih poreza.

Revizija taksa i pristojbi za pregled stoke i stočnih proizvoda

nike takse, koje je do sada uvijek morao plaćati mesarski obrtnik, današnjim prilikama odgovarajuće snize. Fakat je, da su se do sada naplaćivale preterano visoke pristojbe za klanje, pa su one ostale sada, kada je cena stoki pala za više od 50% kod ranije odmre pristojbi, pa su neke općine čak te pristojbe za klanje i povisile.

Pozivamo sada, u vezi naredjenja ministarstva poljoprivrede Banskim upravama, da mesarske organizacije u većim gradovima kao Zagreb, Suboticu, Sarajevu itd. predlože u vezi sa revizijom klobničkih pristojbi svoje mišljenje po ovoj stvari kr. Banskim upravama, jer je sada za ovo najzgodnija prilika i ima izgleda, da će uspeti. Mi smo uvjereni, da će kr. Banske uprave prilikom revizije pristojbi za klanje, svakako saslušati i naše mesarske obrtnike da iznesu svoje predluge, ali držimo da je najbolje, da se u toj stvari odmah preduzmu potrebitni koraci od strane naših mesara, kako bi imala odredba g. Ministra poljoprivrede zahtijeni rezultat.

Zadruga za prodaju stočarskih proizvoda u Dalju

U Dalju se osniva Zadruga za prodaju stočarskih proizvoda, te će se u tu svrhu iznajmiti poznata moderna tvornica Braće Peć i Reich. Ta je tvornica poznata kao jedna od najmodernijih, te je za izgradnju ove i za strojeve izdano oko 2 i pol milijuna dinara, a naročito je poznata instalacija za praviljenje konzerva za vojsku. Osobito je mljekarski deo dobro snabdeven strojevima. Članovi zadruge će biti žitelji Dalja, Aljmaša, Erduta i Bijelog Brda. Seljaci će kao zadrugari prodavati stoku i svinje zadrizi, te će ova moći da

Poteškoće našeg izvoza stoke zbog deviznih ograničenja

U Beogradu je 29. p. m. održana velika konferencija naših izvoznika blaga, kojih su prisutstvovali predstavnici Ministarstva trgovine i industrije te Ministarstva poljoprivrede. Na konferenciji je nastavljena rasprava, kako da se konačno uredi pitanje našeg deviznog clearinga sa Austrijom. Sa naše strane

SVAKI poreski obveznik koji duguje po rez iz ranijih, pre 1929. godine, može zamoliti, da se po odredbi § 14 Zakona o izmenama i dopunama Zakona o neposrednim porezima i u visini tamo predviđenoj oslobođenja tih dugova.

Molba se predaje kod opštine. Ako u mjestu stanovanja postoji poreska uprava, molbe će se predavati preko nje. Molba mora sadržavati sledeće podatke: mesto gde je molitelj zadužen porezom; imovno stanje njegovo sa naznakom nekretne imovine; vrednost ostale pokretne imovine; čime se molitelj bavi i od čega živi i mesto stanovanja.

Uz molbu treba priložiti:

1. gruntovni izvod; 2. uverenje o imovnim prilikama. Ovo uverenje izdaje po zvančnom obrascu opština moliteljevog stanovanja i opština kod koje se molitelj zadužuje porezom; 3. i drugi pismeni dokazi o imovnom stanju.

Izjave o dugovanju uvažice se ako sadrže iznos duga i ime verovnika.

Ako je poreski obveznik zadužen u više poreskih uprava treba kod svake podnjeti molbu.

Tržište kože

Sirova koža. Slabo poslovanje na tržištu izradjenom kožom vrlo nepovoljno deluje i na tržište sirovom kožom. Tvorničari oprezno preraduju sirovu robu sa svojih skladišta. Sniženje cene na inostranim dražbama utjecalo je odmah i na naše tržište, te momentano ne možemo izvestiti o bazi cene. Sigurno je, da cene koje smo doneli u našem poslednjem izvještaju više ne odgovaraju.

Usprkos vrlo slabe tendencije na tržištu govednjem i telećim kožama treba uočiti, da bi naskoro mogla nastupiti takova situacija, da tvorničari, usled poteškoća za nabavku deviza moraju podmiriti svoje potrebe u državi. U takovom bi slučaju domaće sirove kože svakako poskupile.

Tvorničari nemaju nikako velikih zaliha sirovin koža, dok su naprotiv zalihe kod trgovaca i producenata znatne.

Sitne kože. Sitne kože ne pobudjuju interesa. Nova sezona naskoro započinje, ali ne možemo još govoriti o situaciji.

Za janjeće kože novog klanja plaćaju prema beogradskom izveštaju Din 5 do 8 po kom., prema kvaliteti. Kozje kože kupuje samo opančari uz cenu od Din 10–11 po kg.

Ovčje kože inostranstvo ne kupuje, a domaće tvornice nabavljaju ovu robu uz Din 9.—(teške) i cca. Din 10.—lakše kože.

Tržište stoke

TJEDNI SAJAM U ZAGREBU.

Zagreb. 20. aprila. Obzirom na predstojeći godišnji Markovski sajam bio je današnji tjedni sajam dosta slab.

Cene stoki ostaju nepromjenjene, a potraživalo se samo za domaću potrebu. Cene svinjama kao i teladu ostaju nepromjenjene. Izveštje o tjednom sajmu održanom dne 20. aprila 1932. godine:

Dogon stoke:

Bikova 15 komada, krava 218, junica 36, volova 110, junaca 52, teladi 307, konja i žrebadi 355, svinja 453, odojčadi 284.

Cijene:

Bikovi kg žive vase Din 3.50; krave u mesarske svrhe kg žive vase Din 2.—2.25; junice u mesarske svrhe kg žive vase Din 3.50—3.75; volovi II. vrsti kg žive vase Din 4.50—5; telad živa vase kg Din 4.50 do 6; telad zaklana kg Din 8—9.

Svinje netovljene kg žive vase Din 5.50—6.25 svinje sremske zaklane kg Din 8—8.50; odojčadi komad Din 60—100; odojčadi zaklani kg Din 11—12; janjad kg Din 14—15.

Bielovar. Ovomjesečni sajam završio je povoljno. Na sajam je dođeno mnoštvo blaga: 563 teladi, 238 volova, 489 bikova, 978 krava, 450 žrebadi i 1128 konja. Prodano je 357 teladi, 138 volova, 205 bikova, 287 krava, 120 žrebadi i 387 konja. Cena teladi kretala se od 4 do 5 dinara, dok se dobro ugojene plaćale i 6 dinara. Volovi su se prodavali od 3 do 4 dinara, a najbolja se roba plaćala po 5 dinara. Bikovima je cena još uvek niska, te su plaćali 3 do 3.50 dinara, a tek za najbolju robu 4 dinara. Krave su prodavane od 2 dinara po navise. Od inostranaca kupovali su robu većinom Talijani i to rogo blago, a za Englesku se kupovalo dosta bikova i volova.

Bielovar. 21. aprila. Na prošlom mesečnom sajmu cene su dalje poskočile poprečno za 1 do 1.50 dinara po kg. Najviše se potraživala telad od strane Italije, a i za domaće potrebe, ali je bilo dosta malo, te potreba nije podmirena. Stoga je prodano 150 komada manje, nego na prošlom sajmu. Rogački blaga dotjerano je ukupno 1845 komada. Od toga je prodano 819 komada marave i to za Italiju, Austriju i tuzemstvo. Cene: telad 4—6, volovi 4—5.50, krave 2—4, junci 4—5.50, sve po kg žive vase. Za mesarske svrhe prodavani su konji po 0.75—1.50 i žrebadi po 1—2 dinara kg.

Brod. Cene blagu su napadno niske. Utovljeni bikovi prodavani su po 2.50, krave i junice po 3 dinara, telici po 4, svinje tovljene po 4, a mršave 3—3.50 Din po kg žive vase.

Karlovac. Na sajmu je telad bila prodavana po 100—600 dinara komad, govedina 2—3 dinara kg, svinje 6.50—8 dinara, odojci 40—180 dinara komad. Cene so nešto porasle, naročito kod govedine i kod svinja.

Koprivnica. Na godišnjem sajmu bilo je mnogo stoke, ali je trgovina bila slaba. Prema našim poslednjim sajamskim cenama stoke, cene su u opadanju.

Križevci. Godišnji sajam 11. o. m. bio je po dogolu slab, ali je prodaja bila dobra. Doterano je bilo 986, a prodano volova 18 po 4—5 dinara kg, krava 16 po 2—3 dinara, junaci 9 po 3—4 dinara, junica 13 po 3—4.50 dinara, bikova 28 po 4 do 5.50 i teladi 143 po 4 do 5.50 dinara. Sve po kg žive vase. Bikovi su prodani za Italiju.

Križevci. Na tjedni sajam doterano je 926 svinja, a prodano 524. Cena se kretala po kg žive vase: debele svinje 5.50—6.50 dinara, srednje 4.50—5.50, mršave 3.50—4.50. Prema tome cene su u glavnom nepromjenjene. Ovaj puta prodano je nešto malo za inozemstvo, dok je sve ostalo prodano za tuzemstvo.

Kostanica. Dogon blaga na tjedni sajam bio je velik, a i poslovanje prilično. Cene su neznatno porasle konjima i rogatom blagu. Blago (cene za kg žive vase): volovi 2—4, krave u mesarske svrhe 2—3, krave ostale 600—1600, bikovi 2—4, junice 2.50—4, telici 3—4.50, svinje debele 4—6, svinje mršave 3—4, odojci komad 20—60, janjci 40 do 90 dinara komad.

Nova Gradiška. Prvi ovogodišnji sajam prošao je daleko slabije nego što se očekivalo. Dogon blaga, naročito bikova bio je vrlo velik, ali kupaca je bilo malo, u glavnom iz Zagreba, koji su kupovali blago po 2—4 dinara kg žive vase. U svemu je ovog sajma otpremljeno oko 6 vagona rogačkog blaga, dok se ranijih godina izvozilo najmanje 20 vagona.

Petrinja. 22. aprila. Tjedni sajam u Petrinji bio je vrlo dobro posjećen, osim odelenja svinja, gde je bio slab dogon i slabo poslovanje. Dogon blaga je bio veći kraj nesnosnog opadanja cene. Izgled blaga je dosta slab zbog pomanjkanja krmiva.

Dogon blaga: bikova 18, krava 80, junica 78, volova 26, junaca 39, teladi 110, konja 162, ovaca i janjaca 54, svinja debelih 90, mršavih 126. Od toga je prodano bikova 11, krava 21, junica 5, volova 15, junaca 15, teladi 81, ovaca i janjaca 33, svinja debelih 11, svinja mršavih 10.

Cene: bikovi 2—4, krave 2.50—3.50, junice i junci 2—4.50, volovi 3—5, teladi 3—5.50, konji 300—2500 komad, ovce i janjaci komad 80—140, svinje debele 4—6.50, mršave 5—7 dinara kg žive vase.

Srem. Mitrovica. Zbog poplave tamo sada nema trgovine stokom. Pre toga cene svinjama kretala su se od 4 do 6 dinara kg žive vase, a ostale cene su prema našem poslednjem izveštaju.

Sarajevo. Dogon na marveni sajam slab. Goveda I. vrste priječka 5—5.60, domaća 4 do 5, goveda II. vrste 3—4, goveda III. vrste 3—3, telad I. vrste 6—8, II. vrste 2—3, junaci 2—3, janjad 90, ovce 100—140, konje 80—120, ovnici 150—500, prasadi 80—200, svinje mršave 4.50—5.50, debele 5.50—6.25 dinara.

Sisak. Cene svinjama po kg žive vase: 5.50—6 dinara, odojci Din 35—50, telad Din 3.50 do 4 dinara. Ostalo ne promjenjeno.

Subotica. Cena govedina bila je 2—4 dinara prema vrsti i tu se na sajmu opažao malo porast u cennama iako nije bilo stičnih trgovaca i mesara. Debelih svinja nije bilo, jer se one u ovo doba ne izvoze na sajam, nego na željezničke teretne kolodvore i to samo od kuće, gde se prodaju.

Virje. Na godišnjem sajam bio je dogon stoke obilan, ali trgovina slaba. Cene su bile ove: Junice i telici 3—4 Din. bikovi 2—3, krave za rasplod po komadu 1200—1500, krave za salamu 1—2 Din kg žive vase. Prodano je jedan vagon tovljene stoke u Italiju, jedan vagon teladi u Zagreb i jedan vagon telici u Austriju.

Osišek. Situacija na tržištu stoke je još uvek vrlo loša. Mjeseci sajam u Osišku po dogolu može se reći da je on kao prvi proljetni sajam jedan od najboljih ali vrlo labav po prodaji. Stranih kupaca nijepće nije bilo, i ono malo, što se prodalo, kupili su domaći mesari i seljaci iz okolice. Od dotjeranih 138 krava bilo je prodano 19, od 10 bikova samo jedan, od 78 telica samo 44, od 4 vola nije prodan ni jedan. Od 350 jaganjaca prodano je svega 16, dok od 32 ovce nije prodana ni jedna. Doterano je bilo dalje 300 komada mršavih svinja i 82 polutovljene, od kojih je prodano 143 objava vrste, od 256 prasaka prodano ih je 89. Cene su bile ove:

Krave loše kvalitete 2 do 2.50, a bolje kvalitete 3 do 3.50, eventualno i 4 Din po kg žive vase, bikovi 3 do 3.50, volovi 3—4, junaci 3.50—4, telici 3—4, janjci 4.50—5, mršave svinje 6—7, tovljene 5 dinara po kg žive vase.

Bečko tržište svinjama. Beč, 13. aprila. Dogon je iznašao 13.150 komada svinja, od toga 8351 mesnatih i 4.789 tovljivih. Po provenijenci bilo je iz tuzemstva 6002, iz Mađarske 1398, iz Jugoslavije 2890, iz Rumunjske 1007, iz Poljske 1853. Notirale su sledeće cene: tovljene svinje prima 1.20 do 1.23 šilinga, engleske križane 1.30—1.55, seljačke svinje 1.20—1.23, stare svinje 1.15—1.20, lagane mesnate svinje 1.25 do 1.50 po kg prema kvaliteti. Promet je bio dosta slab, a cene labave. Mesnate svinje nazadovale su za 5 groša po kg.

Bielovar. 21. aprila. Na prošlom mesečnom sajmu cene su dalje poskočile poprečno za 1 do 1.50 dinara po kg. Najviše se potraživala telad od strane Italije, a i za domaće potrebe, ali je bilo dosta malo, te potreba nije podmirena. Stoga je prodano 150 komada manje, nego na prošlom sajmu. Rogački blaga doterano je ukupno 1845 komada. Od toga je prodano 819 komada marave i to za Italiju, Austriju i tuzemstvo. Cene: telad 4—6, volovi 4—5.50, krave 2—4, junaci 4—5.50, sve po kg žive vase. Za mesarske svrhe prodavani su konji po 0.75—1.50 i žrebadi po 1—2 dinara kg.

plaćalo se za svinje Din 3—4, goveda 2—3. Prodano 6 telica, 5 krava i jedan konj. Narod bi rado prodao, makar i nešto jeftinije, jer neima čime hraniti, a velika je potreba za novac. Nažalost nema kupaca.

Recepti

CISTA SVINJSKA MAST.

Kako postićemo dobar okus i lep izgled?

Prijatan miris masti i dobar okus iste, to su dve stvari, koje mora svinjska mast imati, ako hoćemo praviti dobre poslove. To možemo postići, ako salo po mogućstvu odmah malo vremena nakon klanja ispečemo. Sa mašću isti je slučaj, kao i sa kobasicama koje se moraju kuvati, jer se iz istih razloga preporučuje, da se obradije smesa, koja je još u toploj stanju.

Naš novi obrtni zakon

Rokodelske obrti.

Poglavlje o rokodelskih obrtih je gotovo najvažnije, saj ima gotovo ta vrsta gospodarskoga udejstvovanja najveći obseg. Zakon našteva imenoma vse rokodelske obrti, ki so vezane na usposobljenost in katerih je v celoti 88. Med rokodelske obrtnike spadajo tudi: **mesarij, izdelovalci klobas u črevarej ter prijevalci črev.** Ministru za trgovinu in industrijo daje zakon pravico, da sme po zaslišanju ali na predlog pristojnih zbornic vrste rokodelskih obrtov z uredbo izpremeniti, nanovo grupirati, lahko pa tudi gotove rokodelske obrti posebno grupira za gotove kraje, če to zahteva posebni način delovanja posameznih rokodelskih obrti v dotičnem kraju.

Zakon omogoca tudi prehod iz ene rokodelske obrti v drugo, ki je označena pod isto točko v § 23., kakor tudi prehod v drugo obrt, ki je glede na način in posebnost dela sorodna. Katere obrti so v tem zmislu sorodne, bo odločil trgovinski minister. Pri prehodu iz ene rokodelske obrti v drugo, ki je označena pod isto točko v § 23., zadoštuje, če je dotični položil mojstrski izpit iz ene pod isto točko označene obrti. Treba mu bo le prehod pismeno praviti pristojni splošni upravni oblasti prve stopnje. Prehod iz ene obrti v drugo sorodno obrt pa je mogoč po predhodni položiti mojstrskega izpita iz one obrte, na katero želi preiti dotični obrtnik.

Industrijski obrti.

Za industrijske obrte se smatrajo glede na način proizvajanja ona podjetja, ki izdelujejo, predelujejo, dovršujejo ali obdelujejo proizvode v delavnicih ali na stalnem kraju z uporabo delitve dela in ki zaposlujejo večje število delavcev, a vrše delo redno ob uporabi motorne sile, pa proizvajajo izdelke na zalogo ali po naročilu v večjem obsegu.

Če nastane dvom, ali gre v takih podjetjih za tvornički način dela, odloča o tem ban po zaslišanju prizadetih pristojnih zbornic.

Izdajanje posebnih odobritev za postavitev delavnic in naprav.

Delavnice ali naprave podjetij, v katerih se uporabljajo posebna ognjišča, parni stroji, motorji, vodna ali druga naravna sila ali ki utegnejo biti za okolišne prebivalce ter delavce v njih nevarne in zdravju škodljive, se ne smejo postavljati brez posebne odobritve za postavitev delavnice ali naprave.

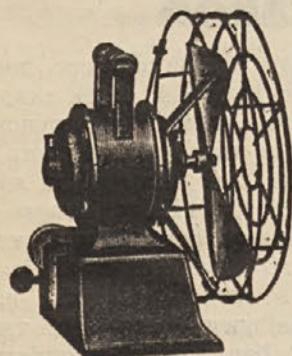
Dovoljenja za take delavnice in naprave izdajajo obča upravna oblastva, ki morajo po potrebi izvršiti tudi komisiji ogled na licu mesta.



PLUTOVO IZOLACIJO

Plutovu izolaciju, potrebnu za oblogu stijena kod hladiona, ledena, kućeraka i ormara za jela, dobavlja u pravrsnoj kvaliteti

JELAČIN & KO
LJUBLJANA



Neophodno potreban za svaku mesarsko-kobasičarsku radnju je „Eisluftkompressor“, novi ventilator, koji u kratko vreme bez leda ohladi vazduh, te osuši meso. Struja se troši na sat samo za 2—3 Din. cena je Din 2400—.

Poručiti se može izravna od tvornice

Alfred Wunderlich,

Deutsche Elektro-Maschinen und Apparate-Bau,
BERLIN, S. 42, Moritzstrasse 14-15.,

ili kod njenog zastupstva:

Rudolf Grudnik, Ljubljana-Dravlje.

Šalje se isključivo samo pouzećem. Kod narudžbe treba navesti, da li se treba za Gleich-, Wechsel- ili Drehstrom te kolika je volatza i kolika perijoda.

POZOR!

Mesari i kobasičari!

Papir za zavijanje mesa i mesnih proizvoda Vam nudi najjeftinije tvrdka

G. KOVAČ, Ljubljana,
Gajeva ul. št. 2.

Zahtevajte uzorke i cene!

Mesarske strojeve, alat, mirodije, dobijete najjeftinije i u najboljoj izradi samo kod firme

GRUDNIK d. z o. z.
LJUBLJANA-德拉夫耶

Moderno uređena brusiona kao i radiona za popravku mesarsko-kobasičarskih strojeva.

Usluga brza, solidna i tačna!

Kobasičari!

Tražim mesto pomočnika u kobasičarskoj radnji. Odličan sam radnik i verziran u izradjivanju svih vrsti kobasic i suhomesnate robe. Isprave posedujem odlične. Stupiti mogu odmah. Ponude slati na upravu lista pod šifrom »Odličan i vredan«.

mjesto poslovodje, skladištara, nabavljača marve ili tomu slično u mesarskoj struci. Primam i dobro radnju na postotke. U slučaju potrebe raspolažem i sa jamčevinom. — Molim ceni ponude slati na Upravu lista pod broj 423.

Tražim

Dick-Stahl-meine Wahl!



Der Name „DICK-STAHL“ ist ein Qualitätsbegriff die Marke → F.DICK eine Vertrauensmarke! Sie allein verbürgt den echten „DICK“-Stahl.
PAUL F. DICK - Esslingen A. N. - Überall erhältlich!

Najčuveniji masati i noževi su samo oni, sa poznatom svetskom markom → F.DICK! Zato tražite svuda samo Dickove masate i noževe, jer su najbolji samo oni, sa markom strelice Dick!

„FRIGIDAIRE“

električni automatski strojevi za hladjenje mesa i mesnih proizvoda rade pouzdano posve automatski, pa ne trebaju nikakove posluge ili nadzora, a minimalno troše struju.

Frigidaire automat radi bez ikakove buke, se sam ukopčava i iskopčava.

Frigidaire održava uvek jednoličnu, suhu hladnoću izpod 6°C i time sprečava razvoj mikroba, štetnih za zdravlje i za kvalitet mesa.

U krajevima koji oskudevaju vodom, može se instalirati Frigidaire, jer ima kompresora sa kondenzatorima, koji su hlađeni zrakom. Naši se modeli mogu prilagoditi svakoj vrsti posla. Izaberite onaj, koji Vam odgovara.

Na celom svetu ima preko

2,000.000 Frigidaire aparata.

Hladionice i ormari, koji ne nose ime Frigidaire, nisu Frigidaire, pa stoga ne posjeduju sva odlična svojstva Frigidaire strojeva za hladjenje.

Tražite ilustrovane prospekti.

Direktni uvoz te isključiva prodaja za Kraljevinu Jugoslaviju:



„JUGOTEHNA“ D. S. O. J.

Ljubljana
Gospovetska c. 3.

Zagreb
Gundulićeva 7.

Beograd
Dobračina 11.

Split
Sinjska ul. 2.

Zastupnici: SAVA NIŠEVIĆ, Novi sad, Kralja Petra 10.

„DRINA“ d. d. Sarajevo, Aleksandrova ul.